

Rekabet hukukunda gündem

Cihan Bilaçlı

Yeniden satış fiyatının tespiti vakaları gündemdeki yerini koruyor: Küçük ev aletleri sağlayıcı ve dağıtıcılarına yönelik soruşturmanın uzlaşma kararı

Korkmaz Mutfak Eşyaları Sanayi ve Ticaret AŞ'nin (Korkmaz) muhtelif davranışlar yoluyla bayilerinin düşük kâr marjı ile ürün satışı yapmasını engellediği, bu hususta bayilere çeşitli yaptırımlar uyguladığı iddialarıyla başlayan soruşturma, Korkmaz ve dağıtıcılarının uzlaşmasıyla sonuçlanmıştı¹. 2020 yılında yapılan mevzuat değişikliğiyle Türk rekabet hukukunun bir parçası olan uzlaşma müessesesi, yeniden satış fiyatının tespiti dosyalarında teşebbüslerin başvurmayı tercih ettiği bir yöntem olarak dikkat çekiyordu². Söz konusu karar da bunun bir başka örneğini oluşturuyor.

Kararda yer alan belgelerde özellikle internet mecrasında fiyatları bozduğu ileri sürülen yeniden satıcılar hakkında yazışmaların bulunduğu, bu bayilere yönelik Korkmaz ve iki distribütörü çalışanlarınca müdahalelerde bulunulmaya çalışıldığı anlaşılıyor. Karara göre Korkmaz, yeniden satıcılarının internet fiyatlarını çeşitli çevrim içi pazar yerlerinde sürekli takip etmekte ve belirlediği asgari fiyatın altında satış yapan yeniden satıcıları, iki distribütörleri vasıtasıyla ya da bölge müdürleri ya da satış sorumluları aracılığıyla uyarmaktadır. Tespit edilen bir diğer hususa göre distribütörler, bölge müdürleri ya da satış sorumluları tarafından fiyatı düşürerek “fiyat bozduğu” iddia edilen bayilerle iletişime geçilmekte ve fiyatı “düzeltmeleri” istenmektedir. Fiyat “düzeltmesi” yapmayan yeniden satıcılara ise ürünlerinin satışa kapatılması, ilgili satıcıya ürün verilmemesi ve bayiliğinin iptal edilmesi gibi çeşitli yaptırımlar uygulanmaktadır. Bunun yanında, yetkili satıcılık sözleşmelerinde bayi ve distribütörlerin, Korkmaz tarafından belirlenen perakende satış fiyatının dışında bir fiyatla satış yapılmasının ve internet üzerinden farklı fiyat seviyelerinde satış yapmasının yasaklandığı tespit edilmiştir.

Kurul kararında yeniden satış fiyatının tespitinin amaç bakımından rekabeti kısıtlayıcı niteliğini haiz olduğu; rekabeti kısıtlayıcı etki doğurmasa dahi ihlal olarak nitelendirilebileceği yeniden vurgulanıyor. Karar yeniden satıcıların satış fiyatlarına gerek sözleşme gerek fiili uygulamalarla müdahale edilme çabası, uyarılar, yaptırımlar gibi hususları ayrıntılı şekilde açıklıyor. Distribütörlerin, sağlayıcının yeniden satış fiyatını koruma politikasına uymakla yükümlü olmalarını hafifletici bir unsur olarak değerlendiren Kurul, iki distribütörün yeniden satış fiyatını koruma uygulamalarına dahil olma sorumluluğunu ortadan kaldırmamıştır. Teşebbüslerin uzlaşmayla birlikte idari para cezasından %25 oranında indirim alması kararda dikkat çeken bir diğer husustur.

¹ 10.11.2022 tarihli, 22-51/754-313 sayılı karar.

² Geçtiğimiz yıl alınan kararların kısa bir özeti için makalemiz incelenebilir:

https://www.vergidegundem.com/tr_TR/makale?categoryName=Vergide&publicationNumber=2&publicationYear=2023&publicationId=5027764

Teşebbüs birliklerince üyelerinden bilgi toplamaya yönelik iki muafiyet kararı

Teşebbüsler arası bilgi değişimi ister doğrudan ister teşebbüslerin bir araya geldiği birlikler aracılığıyla olsun Kurulun gündemini her zaman meşgul etmektedir. Yakın zamanda yayımlanan iki karar³, teşebbüs birliklerince hangi verilerin nasıl toplanması gerektiği konusunda yol gösterici niteliktedir.

İlk karara göre seramik sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerin oluşturduğu birlikler vasıtasıyla gönüllü katılım esaslı çerçevesinde sektöre ilişkin olarak personel sayısı, elektrik tüketimi, doğalgaz tüketimi, karbon salınımı, kapasite, üretim ve satış verileri; üçüncü taraf bağımsız bir danışmanlık şirketi tarafından her bir yıllık periyodun sonunda toplanıp konsolide edilecek ve üç ay bekletildikten sonra federasyonun (SERFED) resmi internet sitesinden kamuya ilan edilecektir. Söz konusu bilgilerin teşebbüslerin pazarda kendilerini daha doğru konumlandırmalarına, etkinliklerini arttırmalarına ve müşterilerin taleplerini daha iyi karşılayan stratejiler oluşturabilmelerine yardımcı olmak ve pazardaki veri eksikliğini gidermek suretiyle etkinlik kazanımı sağladığı değerlendirilmiştir. Ayrıca pazardaki ürünlerin homojen olmamaları, fiyat ve kalite bakımından çeşitlilik arz etmeleri, piyasadaki rekabetin, kalite, etkin bir pazarlama, değişen talebe hızlı yanıt verme, yeni model geliştirme yeteneği ve ürün çeşitliliği gibi kriterlere göre şekillenmesi gibi hususların bildirim konu bilgi değişiminin ilgili piyasadaki rekabet üzerindeki muhtemel olumsuz etkilerinin önüne geçebileceği ifade edilmiştir. Son olarak, başvuruya konu veri paylaşımının kümülatif olması ve teşebbüs bilgisi içermemesi, veri paylaşım sıklığının düşük olması, paylaşılacak verilerin kamuya açık olması, verilerin eskitilme süresinin yeterli olması, verilerin bağımsız bir araştırma şirketi tarafından derlenecek olmasına vurgu yapılan kararda uygulamaya bireysel muafiyet tanınmıştır.

Diğer kararında Kurul, Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliğine (TÖDEB) üyesi teşebbüslerin, bilançoları, faaliyet sahaları, işlem hacimleri, kâr-zarar tabloları, şubeleri, temsilcileri gibi bilgileri içeren raporlama setlerinin, üyelerden bağımsız bir teşebbüs tarafından üretilen bir yazılımla TÖDEB nezdinde toplanıp söz konusu veri setlerinin toplulaştırılması suretiyle kamuoyu ve üyelerle paylaşılmasını incelemiştir. Yapılan analizde TÖDEB üyesi ödeme ve/veya elektronik para kuruluşlarının uyguladığı fiyat, komisyon ya da ücretlere ilişkin ise herhangi bir verinin paylaşılmayacağı, TÖDEB üyelerinin diğer üyelerin verilerine üye bazında erişmesinin mümkün olmadığı, bağımsız bir üçüncü tarafça toplanan veri setlerinin toplulaştırılmış ve en az 3 ila 5 ay arasında eskitilmiş bir şekilde kamuoyu ve üyeler ile paylaşılacağı ve veri paylaşımların altı aylık dönemler itibarıyla düşük sıklıkla icra edileceği vurgulanmıştır. Ayrıca, veri paylaşımına konu olan pazarların yoğunlaşmamış bir yapıya sahip olduğu ve uygulamanın dayanağını, Cumhurbaşkanı Kararıyla ihdas edilen Birlik Statüsü'nün oluşturduğuna dikkat çekilmiştir. Sonuç olarak, uygulamanın amacı ve etkisi itibarıyla rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olmadığı ve bu nedenle menfi tespit belgesi verilebileceği kanaatine ulaşılmıştır.

Kurulun daha önce bazı dosyalarda teşebbüs birliklerince tasarlanan bilgi toplama ve paylaşma faaliyetlerine muafiyet tanımadığı⁴ göz önünde bulundurulduğunda, olası bir

³ 22.09.2022 tarihli, 22-43/638-268 sayılı; 01.12.2022 tarihli, 22-53/806-332 sayılı kararlar.

⁴ Yakın tarihli bazı örnekler için bkz. 19.11.2020 tarihli, 20-50/688-302 sayılı; 20.08.2020 tarihli, 20-38/526-234 sayılı; 12.11.2020 tarihli, 20-49/672-294 sayılı; 24.12.2020 tarihli, 20-55/769-341 sayılı Kurul kararları.

yaptırımla karşılaşmamak için toplanması planlanan bilgilerin niteliği, paylaşım yöntemleri ve sektör dinamiklerinin dikkatle analiz edilmesi önem arz ediyor.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.